

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Onsdag 18. april 2012 kl. 09:15 – 11:00.

Møterom 546

Til stede:

Prodekan Knut Martin Tande (leder)

Hilde Hauge (a)

Erik Monsen (a)

Ola Johan Settem (b) – for Maria Veia Lund

Ingrid Tøsdal (c)

Sivert Lund (d)

Pia Rønnevik (d)

Forfall:

Maria Veia Lund (b)

Sekretær: joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte:

Sak 33-11/12	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 7. mars. Godkjent på sirkulasjon 27. mars. OBS – ekstern link – må lastes ned separat.
2	Fullmaktsvedtak (fås ved henvendelse til joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no) a) JUR640 Planrett (SEVU-kurs) oppdatering av emnebeskrivelse
3	Saker fra Det juridiske fakultet behandlet i Den sentrale klagenemnden fra november 2011. Sakene er underlagt taushetsplikt, og publiseres ikke i innkalling eller protokoll. a) 75/11 Fusk i arbeidsgruppeoppgaver JUS123 Forvaltningsrett II og JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner. Annullering av kursgodkjenning og eksamen i begge kursene. b) 76/11 Fusk i arbeidsgruppeoppgaver JUS123 Forvaltningsrett II og JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner. Annullering av kursgodkjenning og eksamen i begge kursene. c) 5/12 Fusk i arbeidsgruppeoppgave JUS122 Skadebot: Annullering av kursgodkjenning og eksamen d) 6/12 Fusk i arbeidsgruppeoppgave JUS122 Skadebot: Annullering av kursgodkjenning og eksamen e) 9/12 Klagesak etter avslag på søknad om dispensasjon fra Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen for å avlegge gjentakseksamen under kontinuasjonseksamen. Klagen ble ikke tatt til følge. f) 10/12 Fusk under eksamen i JUS255-2-A Påtalerett. Annullering av eksamen og utestengelse fra institusjoner under Universitets- og høyskoleloven resten av vårsemesteret 12. Vedtaket er påklaget til nasjonalt klageorgan. g) 12/12 Fusk under eksamen i JUS255-2-A Påtalerett. Annullering av eksamen. Det var ingen merknader til sakene eller til den foreslåtte ordningen med at slike saker presenteres for utvalget. Ordningen etableres og det tas sikte på at den gjøres gjeldende inntil videre. Studiedekanen vurderer sammen med administrasjonen om orientering om sakene samt orientering om saksgang skal publiseres i eller ved siden av skrevet "Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap".
4	Nasjonal studiekvalitetskonferanse: "Hva er kvalitet i utdanning?" 14. mai 2012. http://www.uib.no/studiekvalitet/kontakt/raad-og-utval/utdanningsutvalget/seminar-og-konferanser/hva-er-kvalitet-i-utdanning Påmelding på siden det vises til her, frist 2. mai. Brosjyre .
Sak 34-11/12	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Kursrapport fra spesialemmet JUS254-2-A Politirett. Notat fra kursansvarlig Henry Mæland.

SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
2	Kursrapport fra BA-emnet JUS251-1-A Arbeidslivets rett
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
3	Kursrapport fra spesialeemnet JUS251-2-A Arbeidsrett I
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering. Merknadene om ressursssituasjonen tas videre til arbeidet med evaluering av spesialeemner.
4	Kursrapport fra spesialeemnet JUS252-2-A Arbeidsrett II
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
5	Kursrapport fra JUS131 Kontraktsrett II
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
6	Høringssvar fra Det juridiske fakultet til sak om kontrakt mellom veileder og student som skriver masteroppgave. Forslag fra administrasjonen.
SU uttaler	Studieutvalget har ingen merknader til utkastet.
Vedtaksaker	
Sak 35-11/12	Instruks for studentrepresentanter i eksamenslokalet. Notat fra administrasjonen.
Vedtak	<ol style="list-style-type: none"> Instruks for studentrepresentanter i eksamenslokalene ved eksamener under mastergraden i rettsvitenskap ved UiB vedtas med de endringer som kom fram i møtet. [Instruksen er oppdatert med endringene i protokollen her.] Administrasjonen kontakter Studieadministrativ avdeling med sikte på nødvendig oppdatering av eksamensvaktens instruks. Dersom slik oppdatering ikke lar seg gjennomføre/blir gjennomført, behandles instruksen her på nytt i Studieutvalget, med nødvendige tilpasninger. Administrasjonen utarbeider rutiner for å <ol style="list-style-type: none"> Ta imot tilbakemeldinger fra studentrepresentantene Utarbeide opplæringsprogram for studentrepresentantene sammen med JSU Gjennomføre opplæring av studentrepresentanter en gang pr år
Sak 36-11/12	Standard tilføyelse i emnebeskrivelser om obligatoriske skriftlige arbeider. Notat fra administrasjonen.
Vedtak	<ol style="list-style-type: none"> Emnebeskrivelsen for alle emner som kan inngå i mastergraden og som har obligatoriske innleveringer, gis standard tilføyelse i avsnittet om obligatoriske arbeidskrav: «For alle skriftlege arbeid som skal reknast med i obligatoriske arbeidskrav, gjeld at heile oppgåva skal svarast på, og må fylle dei kvalitative og kvantitative minstekrava som er fastsette i «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap».» Det gjennomføres også språklig endring i pkt 6 Det er ønskelig med konkretisering og eksemplifisering av faglige og formelle krav til kommentering.
Sak 37-11/12	Frist for utstedelse av vitnemål. Notat fra administrasjonen.
Vedtak	§ 6-1 nr 1 andre ledd siste setning skal lyde: "Vitnemål utstedes innen åtte uker etter at siste sensur i graden har falt".
Sak 38-11/12	JUS277-2-A Introduction to Copyright Law og JUS277-2-B International Copyright Law: Endret emnebeskrivelse. Notat fra administrasjonen
Vedtak	Det tilbys ikke eksamen i emnene JUS277-2-A Introduction to Copyright Law og JUS277-2-B International Copyright Law utenom eksamenssemestrene. Dette angis i de respektive emnebeskrivelsene.
Sak 39-11/12	JUS122 Skadebot – Ny kursansvarlig. Notat fra administrasjonen.
Vedtak	Professor Bjarte Askeland erstatter førsteamanuensis Knut Martin Tande som kursansvarlig for JUS122 Skadebot fra og med H13.
Eventuelt	Det ble bemerket at det er knappt med kritt, tusj og alminnelig orden i seminarrommene, og at seminarrommene/grupperommene i gamlebygget er lite egnet for den bruken de har nå. Begge deler har vært rapportert tidligere og er fulgt opp. Det gjøres nytt framstøt for oppfølging.

Knut Martin Tande
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Hva er Kvalitet i utdanning?

Universitetet i Bergen inviterer til nasjonal studiekvalitetskonferanse med utdanningskvalitet som tema.

Noen spørsmål vi ønsker å belyse er:

- Hva kjennetegner god utdanning?
- Hvordan tilrettelegge for kvalitet?
- Kan utdanningskvalitet måles?
- Har lærere/forskere, studenter, myndigheter og andre samfunnsaktører ulike oppfatninger av hva kvalitet i utdanning er?

Alle som er opptatt av utdanningskvalitet oppfordres til å sette av:

Mandag 14. mai 2012

Invitasjon, program og påmelding blir sendt ut medio mars.

Kontakt oss gjerne på epost:
seminar_sa@uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN

[Tilbake til saklisten](#)

Kursrapport valgfag Politirett 2011

Faglærers vurdering av gjennomføring

---

o Praktisk gjennomføring

- a) Strukturen på kursopplegget er tilfredsstillende i lys av rammevilkår på 10 studiepoeng
- b) Undervisningen er foretatt av politimester Ragnar Auglend og visepolitimester John Reidar Nilsen. Fra studentene er det gitt gode tilbakemeldinger på gjennomføringen, se vedlagte evaluering (13 svar).
- c) Eksamen gir ikke grunnlag for endring/kommentar fra faglærer.

o Strykprosent og frafall.

Høsten 2011 var 60 studenter oppmeldt hvor 44 møtte til eksamen. Det ble gitt 3 stryk.

o Karakterfordeling.

Av de 41 som besto eksamen, fikk 4 A, 9 B, 11 C, 13 D og 4 E.

o Studieinformasjon og dokumentasjon er tilfredsstillende.

o Tilgang til relevant litteratur er tilfredsstillende.

Faglærers vurdering av rammevilkårene

Rammevilkårene synes tilfredsstillende i lys av at kurset er valgfag med 10 studiepoeng.

Faglærers kommentar til studentevalueringen(e) (referansegruppemøtet)

Faglærer: Det har ikke vært foretatt referansegruppemøte i valgfag politirett.

Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

---

- Læreboken i politirett er håndboken Ragnar L. Auglend, Henry John Mæland, Politirett, 2. utgave 2004. Det har skjedd mange endringer i regelverket for politiet de siste 6-7 årene. Læreboken er 8 år gammel og det er nå stort behov for at håndboken revideres.

Jeg viser for øvrig til vedlagte karakterstatistikk og studentevaluering.

Bergen, februar 2012
Henry John Mæland

Vedlegg: Karakterstatistikk og studentevaluering.

FS580.001 Resultatfordeling

Eksamen: JUS254-2-A 0 S 2011 HØST

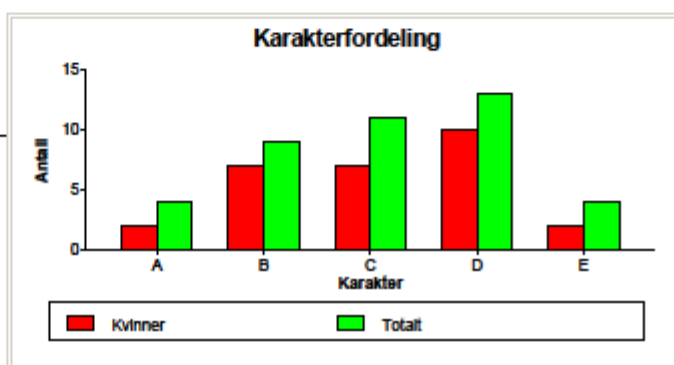
Politirett - Skoleeksamen

20,0sp

Karakterregel: Beste: A, Bestått: E, Dårligste: F

	Totalt	Kvinner	Menn
Antall kandidater (oppmeldt):	60	37	23
Antall møtt til eksamen:	44	28	16
Antall bestått (B):	41	28	13
Antall stryk (S):	3	0	3
Antall avbrutt (A):	0	0	0
		7%	0%
			19%
Gjennomsnittskarakter:	C	C	C
Antall med legeattest (L):	0	0	0
Antall trekk før eksamen (T):	0	0	0

Karakter	Antall	Antall kvinner
E	4	2
D	13	10
C	11	7
B	9	7
A	4	2

Politirett (JUS254-2-A) – Høst 2011

Hvilken kategori student er du?

	Respondenter	Prosent
Student på masterstudiet i rettsvitenskap	10	76,9%
Student med særskilt studierett på spesialemne	3	23,1%
Internasjonal student	0	0,0%
I alt	13	100,0%

Når i løpet av studiet bestemte du deg for: - Hvilket spesialemne du ville ta

	Respondenter	Prosent
1. studieår	1	10,0%
2. studieår	0	0,0%
3. studieår	4	40,0%
4. studieår	3	30,0%
5. studieår	2	20,0%
I alt	10	100,0%

Når i løpet av studiet bestemte du deg for: - Hvilket tema du ville skrive om på masteroppgaven

	Respondenter	Prosent
1. studieår	1	10,0%
2. studieår	0	0,0%
3. studieår	0	0,0%
4. studieår	1	10,0%
5. studieår	8	80,0%
I alt	10	100,0%

I hvor stor grad bidro følgende til din læring i dette spesialemnet? Sett et kryss for hvert forhold - Forelesningene

	Respondenter	Prosent
I svært liten grad	0	0,0%
I liten grad	1	8,3%
Til en viss grad	1	8,3%
I stor grad	7	58,3%
I svært stor grad	3	25,0%
I alt	12	100,0%

I hvor stor grad bidro følgende til din læring i dette spesialemnet? Sett et kryss for hvert forhold - Diskusjonene

	Respondenter	Prosent
I svært liten grad	3	30,0%
I liten grad	0	0,0%
Til en viss grad	4	40,0%
I stor grad	2	20,0%
I svært stor grad	1	10,0%
I alt	10	100,0%

I hvor stor grad bidro følgende til din læring i dette spesialemnet? Sett et kryss for hvert forhold - Pensumlitteraturen

	Respondenter	Prosent
I svært liten grad	0	0,0%
I liten grad	0	0,0%
Til en viss grad	3	25,0%
I stor grad	7	58,3%
I svært stor grad	2	16,7%
I alt	12	100,0%

I hvor stor grad bidro følgende til din læring i dette spesialemnet? Sett et kryss for hvert forhold - Selvstudium

	Respondenter	Prosent
I svært liten grad	0	0,0%
I liten grad	0	0,0%
Til en viss grad	2	16,7%
I stor grad	6	50,0%
I svært stor grad	4	33,3%
I alt	12	100,0%

Hvor viktig er det for deg at spesialemnet og tema for masteroppgaven utgjør en faglig helhet?

	Respondenter	Prosent
Svært lite viktig	2	20,0%
Lite viktig	0	0,0%
Middels viktig	3	30,0%
Viktig	4	40,0%
Svært viktig	1	10,0%
I alt	10	100,0%

Hvorfor valgte du dette spesialemnet? Du kan velge flere alternativer

	Respondenter	Prosent
Tematisk sammenheng med master	4	33,3%
Arbeidsmuligheter	6	50,0%
Internasjonalt perspektiv	1	8,3%
Faglig interesse	11	91,7%
Annet	0	0,0%
I alt	12	100,0%

Hvorfor valgte du dette spesialemnet? Du kan velge flere alternativer - Annet

I hvor stor grad har emnet gitt deg innblikk i aktuell forskning innen fagfeltet?

	Respondenter	Prosent
I svært liten grad	2	16,7%
I liten grad	1	8,3%
Til en viss grad	5	41,7%
I stor grad	2	16,7%
I svært stor grad	2	16,7%
I alt	12	100,0%

Hvilke forventninger hadde du til emnet på forhånd?

Spennende tema

oversiktlige forelesninger

Spennende, lærerikt og detaljregulering

Store forventninger til faget.

Få innsikt i regler vedrørende politiet og deres organisasjon og arbeid.

Jeg ville få kunnskaper om grunnleggende ideer og prinsipper som definerer spesifikk av politivirksomhet, forbedre mitt språk og begrepe hvordan fungerer universitets undervisning i Norge og ville forstå hvordan kan jeg iver sette stafessak i Norge i forbindelse med krigforbrytelser.

Svarte emnet til forventningene?

	Respondenter	Prosent
Ja	11	91,7%
Nei	1	8,3%
I alt	12	100,0%

Hva svarte ikke til forventningene?

Vil du anbefale emnet til andre studenter?

	Respondenter	Prosent
Ja	12	100,0%
Nei	0	0,0%
I alt	12	100,0%

Generell kommentar til emnet:

Meget interessant, men forelesningene går for sent på dagen

Forelesere i faget er meget dyktige og inspirerende!

Jeg setter stor pris på at foreleserne har vært såpass praksisorientert som de har vært. Det er tydelig at praktisk erfaring er en fordel når man skal forklare reglens funksjonalitet. Det er litt dumt at forelesningene har gått såpass seint på ettermiddag-/kveldstid. Foreleserne har strukket seg lengre enn bare å holde forelesninger, ved å arrangere en ekskursjon til politihuset. Det er en fin mulighet som student, å få se noe av praksisen bak reglene det foreleses om. Et flott initiativ fra forelesernes side, som inspirerer meg som student.

Samlet status

	Respondenter	Prosent
Ny	0	0,0%
Distribuert	0	0,0%
Noen svar	1	7,7%
Gjennomført	12	92,3%
Frafalt	0	0,0%
I alt	13	100,0%

Sak 34-11/12 – 2**Kursrapportering Arbeidslivets rett, JUS251-1-A, høst 2011.**

Dette er et kurs som retter seg mot ikke-jusstudenter som ønsker å ha noe arbeidsrett i sin grad, typisk studenter på arbeids- og organisasjonspsykologi. Det meste av undervisningen er felles med JUS-251-2-A, Arbeidsrett 1.

Studentene på Arbeidslivets rett gjennomgår først et sekstimers forkurs i juridisk metode. Her gjennomgås noe teoretisk og praktisk rettskildelære, vi gjennomgår to dommer i individuell og kollektiv arbeidsrett fra henholdsvis Høyesterett og Arbeidsretten, og ser også på eksempler på teoretiske og praktiske oppgaver i arbeidsrett. Forkurset holdes av førsteamanuensis Tine Eidsvaag. Deretter holdes åtte dobbelttimer forelesninger (felles med JUS251-2-A Arbeidsrett I hvor vi gjennomgår individuell og (svært overfladisk) kollektiv arbeidsrett. Til slutt holder stipendiat Birthe Eriksen et to dobbelttimers kurs i konfliktløsning, med fokus på varslingssaker. I dette semesteret hadde vi også et foredrag av Arbeidsrettens nestleder Tron Løkken Sundet om tariffavtalebegrepet. Videre hadde studentene nytte av et foredrag holdt i regi av Fagstyret i Juristforeningen, hvor to advokater fra Arntzen de Besche (Agathe Løwenborg og Mari Myhre Marthinsen) innledet om omstilling og nedbemanning i praksis. Dette inngikk imidlertid ikke som en del av undervisningen i faget.

Studentene på Arbeidslivets rett har fått anledning til å få tilbakemelding på en øvingsoppgave i løpet av kurset. Det gis en praktisk og en teoretisk deloppgave. Kommentering og tilbakemelding var gitt av kursansvarlig Tine Eidsvaag.

Tillatte hjelpemidler ved eksamen er, i tillegg til de som er tillatt på alle kurs, Hovedavtalen mellom NHO og LO (2010-2013) i trykt utgave. Kursansvarlig ble først sent på høsten oppmerksom på den generelle endringen som ble vedtatt i sommer om at særtrykk av lover ikke lenger var tillatt hjelpemiddel. Da jeg alltid anbefaler studentene ved begynnelsen av forelesningene å kjøpe og ta med særtrykk av arbeidsmiljøloven, måtte jeg søke om endring av tillatte hjelpemidler på ganske kort varsel. Det virker som om dette har utløst noen spekulasjoner i studentmiljøet om at dette hadde noe med eksamenstema å gjøre.

Eksamen (fire timers skoleeksamen) er felles for Arbeidslivets rett og Arbeidsrett 1, men slik at sensuren skjer separat og det tas hensyn til at disse kandidatene ikke er jusstudenter. Høsten 2011 ble det gitt to deloppgaver, en teoretisk og en praktisk. Kursansvarlig pleier å sensurere, men i dette tilfellet ble det brukt ekstern sensor. Det var 12 studenter oppe til eksamen, en stryk, som gir 8 %. Ellers ble det gitt en B, to C, 4 D og 4 E. Karakterene lå en del under det som pleier å gis. Det er blitt kommunisert til ekstern sensor at disse studentene ikke har juridisk bakgrunn, og ikke skal bedømmes på linje med jusstudenter.

Jeg har inntrykk av at informasjonen om kurset har fungert tilfredsstillende, via Mi side. Power point-presentasjoner til forelesningene har vært lagt ut på Mi side i god tid før forelesningene.

Tilgangen til relevant litteratur på dette kurset er også tilfredsstillende, all pensumlitteratur er samlet i Jakhellns Oversikt over arbeidsretten (2007).

Lokaler og undervisningsutstyr fungerte tilfredsstillende, forkurset ble holdt i Seminarrom 2 og forelesningene sammen med Arbeidsrett I ble holdt i Auditorium 3.

Ressurssituasjonen er etter kursansvarligs mening ikke tilfredsstillende for denne gruppen. Generelt er mitt inntrykk at dette er svært flinke studenter. Det er likevel svært krevende å skulle tilegne seg juridisk metode i løpet av et seks timers forkurs og deretter følge forelesninger på linje med

studenter på femte år i jusstudiet. Men det det mest skorter på er skrivetrening. Studentene gis tilbud om å skrive og få tilbakemelding på en øvingsoppgave, men dette er for lite.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 34-11/12 – 3**Kursrapportering Arbeidsrett 1, JUS251-2-A, høst 2011.**

Undervisningen på kurset består av åtte pluss to dobbelttimer forelesninger (felles med JUS251-1-A Arbeidslivets rett hvor vi gjennomgår individuell og (svært overfladisk) kollektiv arbeidsrett. Til slutt holder stipendiat Birthe Eriksen et to dobbelttimers kurs i konfliktløsning, med fokus på varslingsaker. I dette semesteret hadde vi også et foredrag av Arbeidsrettens nestleder Tron Løkken Sundet om tariffavtalebegrepet. Videre hadde studentene nytte av et foredrag holdt i regi av Fagstyret i Juristforeningen, hvor to advokater fra Arntzen de Besche (Agathe Løwenborg og Mari Myhre Marthinsen) innledet om omstilling og nedbemanning i praksis. Dette inngikk imidlertid ikke som en del av undervisningen i faget.

Eksamen (fire timers skoleeksamen) er felles for Arbeidsrett 1 og Arbeidslivets rett, men slik at sensuren skjer separat for de to gruppene. Høsten 2011 ble det gitt to deloppgaver, en teoretisk og en praktisk. Kursansvarlig pleier å sensurere, men i dette tilfellet ble det brukt ekstern sensor.

Tillatte hjelpemidler ved eksamen er, i tillegg til de som er tillatt på alle kurs, Hovedavtalen mellom NHO og LO (2010-2013) i trykt utgave. Kursansvarlig ble først sent på høsten oppmerksom på den generelle endringen som ble vedtatt i sommer om at særtrykk av lover ikke lenger var tillatt hjelpemiddel. Da jeg alltid anbefaler studentene ved begynnelsen av forelesningene å kjøpe og ta med særtrykk av arbeidsmiljøloven, måtte jeg søke om endring av tillate hjelpemidler på ganske kort varsel. Det virker som om dette har utløst noen spekulasjoner i studentmiljøet om at dette hadde noe med eksamenstema å gjøre.

Av 99 oppmeldte møtte 64 på eksamen, en trakk seg under eksamen og en strøk. Karakterfordelingen var slik: 14 A, 22 B, 17 C, 8D og 1 E, dette må karakteriseres som normalt.

Jeg har ellers inntrykk av at informasjonen stort sett har fungert tilfredsstillende, via Mi side. Power point-presentasjoner til forelesningene har vært lagt ut på Mi side i god tid før forelesningene.

Tilgangen til relevant litteratur på dette kurset er også tilfredsstillende, all pensumlitteratur er samlet i Jakhellns Oversikt over arbeidsretten (2007).

Lokaler og undervisningsutstyr fungerte tilfredsstillende, forelesningene sammen med Arbeidslivets rett ble holdt i Auditorium 3.

Ressurssituasjonen er etter kursansvarligs mening stort sett tilfredsstillende for denne gruppen, mye som følge av ekstra ressurser som følge av felles forelesninger med Arbeidslivets rett. Ulempen med dette fellesopplegget er imidlertid også åpenbar; det vil være vanskelig å legge seg på et nivå som gir jusstudentene tilstrekkelige utfordringer om som samtidig skal være mulig å følge for studenter uten juridisk bakgrunn. (Ser også at en del av jusstudentene har påpekt at forelesningen lå på et noe elementært nivå. Men dette er en avveining, også fordi Arbeidsrett 1 er ment å gi en generell oversikt over faget.)

Det hadde også vært sterkt ønskelig å kunne gi en øvingsoppgave med tilbakemelding, men dette er det så vidt jeg har forstått er det etter gjeldende studieplan ikke anledning til uten å gjøre dette obligatorisk. Et problem er også at Arbeidsrett 1 har mange studenter (64 møtt på eksamen høsten 2011), slik at tilbakemelding på en enkelt oppgave vil ta beslag på svært mange ressurser.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 34-11/12 – 4**Kursrapportering Arbeidsrett 2, JUS251-2-B, høst 2011.**

Undervisningen på kurset består av åtte dobbelttimer forelesninger, holdt av kursansvarlig førsteamanuensis Tine Eidsvaag. Arbeidsrett 2 består i stor grad av en utdypning av internasjonal (særlig EU)-arbeidsrett samt en utdypning av kollektiv arbeidsrett. Ellers tar en opp enkeltemnene arbeidsformidling/arbeidsutleie, virksomhetsoverføring og personvern i arbeidsforhold. I dette semesteret hadde vi også et foredrag av Arbeidsrettens nestleder Tron Løkken Sundet om tariffavtalebegrepet (felles for Arbeidslivets rett, Arbeidsrett 1 og Arbeidsrett 2 men særlig relevant for Arbeidsrett 2).

Eksamen er fire timers skoleeksamen. Høsten 2011 ble det gitt en teoretisk oppgave. Kursansvarlig pleier å sensurere, men i dette tilfellet ble det brukt ekstern sensor. Resultatene var tilfredsstillende, se nedenfor.

Tillatte hjelpemidler ved eksamen er, i tillegg til de som er tillatt på alle kurs, Hovedavtalen mellom NHO og LO (2010-2013) i trykt utgave. Kursansvarlig ble først sent på høsten oppmerksom på den generelle endringen som ble vedtatt i sommer om at særtrykk av lover ikke lenger var tillatt hjelpemiddel. Da jeg alltid anbefaler studentene ved begynnelsen av forelesningene å kjøpe og ta med særtrykk av arbeidsmiljøloven, måtte jeg søke om endring av tillatte hjelpemidler på ganske kort varsel. Det virker som om dette har utløst noen spekulasjoner i studentmiljøet om at dette hadde noe med eksamenstema å gjøre.

Av 31 oppmeldte er det bare 14 som møtte på eksamen, dette må karakteriseres som et stort frafall, men de 14 tilsvarer omtrent antallet som faktisk fulgte forelesningene. Det var ingen stryk. Karakterfordelingen er nokså jevn, 4 A, 4 B, 3 C, 3 D.

Jeg har ellers inntrykk av at informasjonen til studentene stort sett har fungert tilfredsstillende, via Mi side. Power point-presentasjoner til forelesningene har vært lagt ut på Mi side i god tid før forelesningene.

Tilgangen til relevant og oppdatert litteratur er nokså vanskelig for dette faget. Dette skyldes i stor utstrekning en rivende utvikling innenfor EU- og EØS-arbeidsrett. Pensum er satt sammen av en bok (Kollektiv arbeidsrett, Fougner m fl) 2004, noen kapitler fra Jakhellns Oversikt over arbeidsretten fra 2007 (som studentene forventes å ha ettersom de tidligere har tatt Arbeidsrett 1) samt et bokkapittel fra Ruth Nielsens EU-arbeidsrett og to tidsskriftartikler. Av dette kan det være litt kronglete å få tak i bokkapitlet fra Nielsens bok og den ene tidsskriftartikkelen som bare foreligger i trykt utgave på biblioteket. Mitt inntrykk dette semesteret var imidlertid at dette gikk greit.

Lokaler og undervisningsutstyr fungerte tilfredsstillende, forelesningene ble holdt i seminarrom 2.

Ressurssituasjonen er etter kursansvarligs mening relativt tilfredsstillende for denne gruppen.

En utfordring er å få flere til å ta Arbeidsrett II, ettersom det er her det er mulighet for fordypning. Svært mange velger å bare ta oversiktsfaget Arbeidsrett I og kombinere med andre fag. Et alternativ kunne være å omrokkere emnene. Men dette ville gå ut over helheten i Arbeidsrett I/Arbeidslivets rett.

[Tilbake til sakslisten](#)

Til Det juridiske fakultet v/SU
Fra Erik Monsen, vikarierende kursansvarlig JUS131

JUS131 KONTRAKTSRETT II – KURSRAPPORT 2011

(1) Faglærers vurdering av praktisk gjennomføring

(a) *Strukturen på kursopplegget.* Kursmodellen er etter hvert godt utprøvd, og det ser ut til at studentene tar til seg forholdsvis mye læring i de ukene kurset varer. Forholdet mellom antall forelesninger, gruppesamlinger og skriveoppgaver, ser ut til å være greit.

(b) *Forelesningene.* Forelesningene blir i hovedsak gjennomført av Johan Giertsen, med noen "gjesteforelesninger" av andre vitenskapelig ansatte. Blant foreleserne fungerer denne modellen fint. Studentene har ikke kommet med særskilte merknader til forelesningene. Det er grunn til å tro at forelesningsrekken tjener sitt formål på hensiktsmessig måte.

(c) *Oppgaver til virtuelle grupper og storgrupper.* Oppgavesettet er i det vesentlige utprøvd over flere år, og ser ut til å fungere bra bl.a. i den forstand at studentene har godt læringsutbytte.

(d) *Skriving og kommentering.* Ingen spesielle merknader.

(e) *Gjennomføring av gruppesamlinger.* Mitt inntrykk er at gjennomføringen har gått fint, også denne gangen. Dette inntrykket synes å bli bekreftet av studentkommentarer.

(f) *Eksamen.* Ingen spesielle merknader.

(g) *Studieadministrativ service.* Ingen spesielle merknader.

(h) *Strykprosent og frafall.* 6 studenter fikk stryk (1,5%)

(i) *Karakterfordeling.* 39 studenter fikk karakteren A; 104 fikk karakteren B; 133 fikk karakteren C; 84 fikk karakteren D; og 34 fikk karakteren E.

(j) *Studieinformasjon og dokumentasjon.* Ingen spesielle merknader.

(k) *Tilgang til relevant litteratur.* Det er ikke meldt om problemer med å få tak i pensumlitteratur.

(2) Faglærers vurdering av rammevilkårene

(a) *Lokaler og undervisningsutstyr.* Auditorium 1 fungerer greit som forelesningssal. Jeg har ikke mottatt tilbakemeldinger på lokaliteter brukt til gruppeundervisning, men antar at det også for dette kurssets vedkommende kan reises innvendinger mot disse, herunder at seminarrommene i "gamlebygget" ikke er særlig godt egnet, og at det ofte mangler kritt og tusj.

(b) Andre forhold. Ingen spesielle merknader.

(3) Faglærers kommentar til studentevaluering

(a) Metode og gjennomføring. Som vikarierende kursansvarlig ser jeg det som unødvendig å gi spesielle merknader på dette punktet. Jeg har gitt uttrykk for min mening i kursrapport til JUS114.

(b) Oppsummering og innspill. Ingen spesielle merknader.

(c) Eventuelle underveilstiltak. Ingen underveilstiltak ble gjennomført.

(4) Faglærers samlede vurdering, inklusive forslag til forbedringstiltak

Mitt inntrykk er at nær sagt alle studentene jobber mye med faget, og at dette sammen med god innsats fra gruppeledere, har resultert i god læring for studentene. Som vikarierende kursansvarlig har jeg ingen mening om det bør gjennomføres forbedringstiltak.

Erik Monsen

Sak 34-11/12 – 6**Forslag til hørings svar om retningslinjer for veiledningsforholdet for masteroppgaver**

Vi viser til UU-sak 1/12 (ePhorte 06/6537-44) der både gjeldende retningslinjer og forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved UiB står beskrevet [*separat vedlegg til SU*]. I det videre følger Det juridiske fakultets kommentarer til de nye retningslinjene.

Vi observerer at de nye retningslinjene skiller seg fra de gjeldende først og fremst ved at de dekker flere situasjoner. De nye retningslinjene er formulert på en slik måte at de vil dekke også situasjoner som ikke er forutsigbare, noe som gjør disse retningslinjene mer robuste. I tillegg ses det som positivt at veiledningssituasjonens asymmetri nå er eksplisitt adressert i retningslinjene.

Fakultetet finner det positivt at det ensidige fokuset på seksuell trakassering nå er erstattet med retningslinjer som er mer generelle. Likevel vil seksuell trakassering være såpass invaderende for studenten/kandidaten at det bør vurderes om ikke ett av punktene eksplisitt bør omtale dette.

Vi vil videre foreslå tilføyelser til to punkter i de nye retningslinjene:

- Til punkt 3) foreslås en utvidelse av siste setning til: *Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten kandidaten i en sårbar situasjon, og/eller å utnytte en slik situasjon.*
- Til punkt 7) foreslås en utvidelse av siste setning til: *Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar der det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen og ledelsen blir gjort kjent med dette.*

Fakultetet slutter seg for øvrig til kommentarene til punkt 3 og 4) i hørings svaret fra AHKR datert 22. mars. Utdypingen om at *veileder skal være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen* står i kontrast til det profesjonelle forholdet som omtales i punkt 3. Det er ikke rimelig å tillegge veileder en slik funksjon og rolle overfor studenten, og vi sier oss enige i at profesjonell distanse bør stå sentralt i de nye retningslinjene.

Under punkt 3 om profesjonalitet ser vi gjerne at det legges til en nærmere spesifisering av relasjoner som kan stride mot profesjonaliteten i forholdet mellom veileder og student/kandidat. I gjeldende retningslinjer, er det presisert at veiledningsforholdet skal opphøre dersom det oppstår et seksuelt forhold mellom veileder og student. Vi viser til Forskningskomiteers Etiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, juss og humaniora punkt 33) der det står *Om det utvikler seg et altfor tett forhold mellom veileder og kandidat, bør hovedregelen være at veilederforholdet brytes*. Det juridiske fakultet foreslår/ønsker/anbefaler (?) at en lignende formulering tas med i retningslinjene for UiB under punkt 3) for å tydeliggjøre at denne typen relasjon strider mot profesjonaliteten i veiledningsforholdet.

Under punkt 6) står det i siste setning at fremgangsmåten for å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet *skal beskrives i veiledningskontrakten som veilederen og studenten/kandidaten har undertegnet*. Ved Det juridiske fakultet signeres det i dag ikke egne kontrakter for studenter som skriver masteroppgave på 30 eller 60 studiepoeng (sp). Kontrakt signeres bare for studenter som tildeles stipend under skriving av masteroppgaven, da fortrinnsvis masteroppgave på 60 sp.

For masteroppgaver reguleres veiledningsforholdet i hovedsak av *Studieplan for integrert masterprogram i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen*, og eksterne veiledere signerer arbeidskontrakt. For å holde oversikt over veiledningstimer, brukes et eget veiledningsskjema som fylles ut og leveres samtidig med oppgaven. Det juridiske fakultetet ved UiO har lignende praksis overfor sine masterstudenter. På grunn av fakultetets praksis, er det ønskelig at de nye

retningslinjene ikke bare refererer direkte til en egen kontrakt, men også har en mer generell henvisning til det enkelte institutt eller fakultetets reglement.

Dersom det i fremtiden skal være et krav at det også signeres veiledningskontrakt for alle masterstudenter, vil fakultetet ta dette til etterretning. Vi ser da frem til at det utarbeides en oppdatert mal for veiledningskontrakten fra sentralt hold. Vi imøteser også en ordning der prosessen med utsteding, signering og oppfølging av kontrakter kan håndteres digitalt. Det juridiske fakultetet kan ha opptil 200 masterstudenter oppmeldt i løpet av ett enkelt semester, og håndtering av papirkontrakter må anses som lite tidsmessig og det vil påføre fakultetets ekstra kostnader og økt arbeidsbelastning.

Når det gjelder veiledningskontrakten som benyttes på ph.d.-nivå, finner fakultetet det naturlig at informasjon om fremgangsmåten for å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet inkorporeres i det gjeldende avtaleverket for ph.d.-graden ved UiB.

Det fremgår av saksnotatet (ePhorte 2006/6537-44) at retningslinjer fra Forskningsetiske komiteer er brukt som referanse i utarbeidelsen av de nye retningslinjene. Det juridiske fakultetet ønsker avslutningsvis å påpeke at retningslinjene som finnes på www.etikkom.no også inneholder beskrivelser av hvordan veileder og student/kandidat bør forholde seg respektfullt til hverandres arbeid og gjensidig praktisere god henvisningsskikk. Det vises særlig punkt 33) om forholdet mellom student og veileder i Ethiske retningslinjer for Samfunnsvitenskap, juss og humaniora. Fakultetet synes det er påfallende at de nye retningslinjene ikke tar opp noen aspekter ved dette.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 35-11/12**Endring/utvidelse av instruks for studentrepresentanter i eksamenslokalene ved eksamener under mastergraden i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen.**

Etter initiativ fra JSU og delvis sammen med en representant derfra har administrasjonen foretatt en gjennomgang av instruksen som gjelder for studentrepresentanter i eksamenslokalet.

Aktørene i eksamenslokalet er – i tillegg til eksamenskandidatene – eksamensvakter, studentrepresentanter og bokkontrollører. Det er av interesse å avklare de enkeltes roller samt avgrensingen mellom rollene.

Eksamensvakter rapporterer til den sentrale Studieadministrativ Avdeling, og er ikke i noen deler underlagt fakultetet. Revisjonen av instruksen her har avdekket behov for klargjøring og mindre endringer av punkter i eksamensvaktens instruks – dette vil bli behandlet i en henvendelse til SA når vi ser hvordan instruksen her vedtas.

I tillegg til instruksen her, er det ønskelig å introdusere rutiner for jevnlig revisjon av instruks og systemer for å ta vare på erfaringer studentrepresentantene gjør, samt å systematisere en form for opplæring av studentrepresentantene. Dette er imidlertid momenter som ikke har noen naturlig plass i en instruks, og derfor tas med som separate vedtaksforslag.

Forslag til vedtak:

1. Instruks for studentrepresentanter i eksamenslokalene ved eksamener under mastergraden i rettsvitenskap ved UiB vedtas som foreslått.
2. Administrasjonen kontakter Studieadministrativ avdeling med sikte på nødvendig oppdatering av eksamensvaktens instruks. Dersom slik oppdatering ikke lar seg gjennomføre/blir gjennomført, behandles instruks her på nytt i Studieutvalget, med nødvendige tilpasninger.
3. Administrasjonen utarbeider rutiner for å
  - a. Ta imot tilbakemeldinger fra studentrepresentantene
  - b. Utarbeide opplæringsprogram for studentrepresentantene sammen med JSU
  - c. Gjennomføre opplæring av studentrepresentanter en gang pr år

Instruks for studentrepresentanter i eksamenslokalene ved eksamener under mastergraden i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen

Vedtatt av studieutvalget 29.03.2006 med endringer senest 18. april 2012

Generelle bestemmelser:

1. Som hovedregel skal det være minst en studentrepresentant til stede i ordinære eksamenslokaler ved skriftlig skoleeksamen. Det gjelder også kontinuasjonseksamen. I lokaler for tilrettelagt eksamen eller andre tilfeller der få kandidater og/eller bare ett lokale omfattes, kan studentrepresentanter utelates. Fakultetsadministrasjonen må da avtale med Studieadministrativ avdeling (som er ansvarlig for den praktiske avviklingen av eksamen) at hovedvakten må motta og formidle beskjeder også av faglig karakter til og fra studentene. Hovedvakten må informere studentene om dette ved oppstart av eksamen.
2. Studentrepresentantene skal ikke være i nær familie med, eller på andre måter ha nære relasjoner til noen av eksamenskandidatene. Forvaltningsloven § 6 er retningsgivende for hva som regnes som «nære relasjoner».
3. Studentrepresentantens oppdrag varer til siste kandidat er klar til å levere sin besvarelse. Dette omfatter også kandidater med forlenget eksamenstid.
4. Studentrepresentantene utpekes av studieadministrasjonen ved fakultetet etter forslag fra Studentutvalget. Studentrepresentantene innkalles av studieadministrasjonen.
5. Studentrepresentantene lønnes som eksamensvakter over Det juridiske fakultets budsjett for faktisk medgått tid i eksamenslokalet. Reiseutgifter refunderes etter ordinære satser. Eventuell pålagt opplæring i fakultetets regi, lønnes etter samme sats som tjenesten i eksamenslokalet.
6. Studentrepresentanten skal ikke røpe noe om eksamensoppgavens innhold eller tema til andre enn de han/hun etter instruksen her kan være i kontakt med. Dette gjelder fram til en time etter at eksamensoppgaven er delt ut.
7. Studentrepresentanten bør ha bestått den eksamen han/hun er studentrepresentant for.
8. Studentrepresentanten skal ha satt seg inn i UiB og fakultetet sitt studiereglement, herunder regler om lovlig innarbeidelse av hjelpemidler, regler om trekk fra eksamen, tellende eksamensforsøk, gjentak av eksamener mv. De aktuelle reglementene skal medbringes til eksamenslokalet.
9. Studentrepresentantene melder uregelmessigheter/erfaringer av betydning til fakultetets studieadministrasjon etter hver dag.

Studentrepresentantens rolle i eksamenslokalet:

10. Studentrepresentanten møter i eksamenslokalet samtidig med kandidatene (normalt kl 08:30). Han/hun kontakter hovedvakten og får anvist plass.
11. Studentrepresentanten skal være til stede i eksamenslokalet under eksamensavviklingen. Hovedvakten skal gjøre kjent for studentene at studentrepresentanten er til stede, evt. at hovedvakten formidler faglige spørsmål, jfr. pkt. 1, fjerde punktum.

12. Studentrepresentanten skal få eksamensoppgaven utdelt samtidig med at eksamenskandidatene får den.
13. Studentrepresentanten er selv ansvarlig for å ha tilgjengelig fungerende mobiltelefon under hele eksamensdagen.
14. Studentrepresentantene skal kontrollere bøkene til studenter som ankommer eksamenslokalet etter at bokkontrolløren har forlatt lokalet, i samsvar med Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen § 3-5 - § 3-7.
15. En eksamensvakt skal alltid være til stede ved samtale mellom en kandidat og studentrepresentanten.
16. Spørsmål om oppgaven skal rettes til studentrepresentanten. Studentrepresentanten skal formidle spørsmålet til administrativt ansvarlig ved fakultetet, som kontakter kursansvarlig lærer. Studentrepresentanten skal ikke under noen omstendighet av eget tiltak svare på spørsmål om oppgaven. Han/hun kan unnlate å formidle spørsmål til kursansvarlig dersom det dreier seg om spørsmål som kandidaten åpenbart skal prøves i til eksamen. I så fall besvares spørsmålet med «dette spørsmålet må anses å være noe av det som prøves til eksamen» eller tilsvarende.

Fakultetet er ansvarlig for at beskjeder som må formidles til flere/alle, kommer til alle eksamenslokalene.
17. Eksamensvakten kan tilkalle studentrepresentanten for å svare på formelle (ikke-faglige) spørsmål, jfr. pkt. 8
18. Studentrepresentanten kan ikke gå ærender for eksamenskandidatene, heller ikke til bokhandel, bibliotek el.l, uten etter avtale med hovedvakten. Studenten kan heller ikke låne bort lovsamling eller annet materiale utover skrivesaker, til eksamenskandidater.
19. Studentrepresentanten har anledning til å lese, spise, gå på toalettet og ellers ha få, kortere pauser under eksamen, men det stilles store krav til at dette ikke skal være forstyrrende eller gå utover tjenesten.
20. Studentrepresentanten må rette seg etter de instruksjer og beskjeder hovedvakten gir. Der studentrepresentanten oppdager forhold som synes urimelig, uheldig, ulovlig el.l., skal forholdet tas opp med hovedvakten. Der det ikke lykkes å få kontakt med hovedvakten, eller forholdet av andre grunner ikke avklares, tas det direkte kontakt med administrativt ansvarlig for den aktuelle eksamen i fakultetsadministrasjonen.
21. Øvrige forhold som ikke omfattes av instruksjen her, meldes direkte til fakultetsadministrasjonen.
22. Studentrepresentanten har ingen oppgaver i forbindelse med den praktiske avviklingen av eksamen utover det som er nevnt i instruksjen her.

Standard tilføyelse i kursbeskrivelser

Fra tid til annen kommer spørsmålet opp både fra studenter og fra oppgaverettere og kursansvarlige: Hvor mye av en oppgave må være besvart for at den skal kunne godkjennes som del av obligatorisk arbeidskrav?

Spørsmålet er besvart i «Retningslinjer for utrekning av obligatorisk deltaking, jf. § 2-1 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen», der det heter i punkt 2 tredje ledd nr. 2: «Innlevering av oppgavesvar: Heile oppgåva skal svarast på, og må fylle dei kvalitative og kvantitative minstekrava som er fastsatt i "Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap".»

Det er altså ikke tale om å vedta noe materielt nytt, men å endre emnebeskrivelser for alle emner som har obligatorisk innlevering av skriftlige arbeider, idet vi setter inn setningen: «For alle skriftlige arbeider som skal regnes med i obligatoriske arbeidskrav, gjelder at hele oppgaven skal besvares og må fylle de kvalitative og kvantitative minstekravene som er fastsatt i «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap".» i avsnittet som har overskriften «Obligatoriske arbeidskrav.»

Avsnittet blir da seende sånn ut:

Obligatoriske arbeidskrav

- 1) Gruppemøter, oppgaveskriving og kommentering er obligatorisk. Utrekninga av deltakinga blir gjort som fastsett i "Retningslinjer for utregning av obligatorisk deltakelse."
- 1)2) For alle skriftlege arbeid som skal reknas med i obligatoriske arbeidskrav, gjeld at heile oppgåva skal svarast på, og må fylle dei kvalitative og kvantitative minstekrava som er fastsett i «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap».
- 2)3) I løpet av kurset skal ei obligatorisk oppgåve besvarast og leverast inn. Tidsramma vert angitt i kurset. Oppgåva må vere godkjend før studenten kan avleggje avsluttande eksamen i emnet.
- 3)4) Kvar student skal på eit storgruppemøte delta med ein munnleg presentasjon av ei oppgåve (vanlegvis gruppearbeid). Dette er ein føresetnad for å kunna gå opp til den avsluttande prøven.
- 4)5) Underkjende element i dei obligatoriske arbeidskrava kan ikkje gjentakast før ved neste kurs.
- 5)6) Kursgodkjenning blir ikkje forelda.

Vedtaksforslag:

Emnebeskrivelsen for alle emner som kan inngå i mastergraden og som har obligatoriske innleveringer, gis standard tilføyelse i avsnittet om obligatoriske arbeidskrav:

«For alle skriftlege arbeid som skal reknast med i obligatoriske arbeidskrav, gjeld at heile oppgåva skal svarast på, og må fylle dei kvalitative og kvantitative minstekrava som er fastsette i «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap».»

Frist for utstedelse av vitnemål

Lovgrunnlag:

Fristen for utstedelse av vitnemål er ikke regulert i lov eller i UiB-reglementet. I våre lokale Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen har vi regulert dette i § 6-1 nr 1 første ledd, der siste punktum lyder: " Vitnemål utstedes innen fire uker etter at siste sensur i graden har falt."

Universitets- og høyskoleloven sier om vitnemål:

§ 3-11. Vitnemål

(1) Institusjonen utferdiger vitnemål om fullført utdanning. Samtidig skal det utferdiges Diploma Supplement [...]

UiB-forskriftens § 42 omhandler vitnemål, men har ingen frist.

Generelt gjelder for forvaltningen at saksbehandlingen skal skje uten unødig opphold¹. I saker som gjelder enkeltvedtak, skal det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den den er mottatt. Melding om vitnemål må anses som "en henvendelse" i denne sammenheng, og vitnemålet *gjelder* utvilsomt enkeltvedtak.

Bakgrunn:

Det juridiske fakultet har som alminnelig målsetning for sin administrasjon at saksbehandlingen skal holde meget høy kvalitet – det omfatter også krav til tidsfrister. Vi har satt en frist på fire uker – regnet fra siste sensur – for vitnemålene idet vi har forståelse for at behandlingen må prioriteres ut fra hensynet til studentene. Det viser seg imidlertid at denne fristen i realiteten er for knapp; selv med betydelig innsats av personell – dels på bekostning av andre oppgaver – er det problematisk å overholde fristen på fire uker. Våren 2012 foreligger også særlige hindringer som gjør at det framstår som umulig å overholde denne fristen.

De tidkrevende prosessene knytter seg i hovedsak til ulike kontrollfunksjoner og kvalitetssikringstiltak. Disse kan ikke reduseres eller effektiviseres utover det som allerede er gjort, uten at det går ut over kvaliteten. Det er tre forhold som i særlig grad gjør seg gjeldende: Vi har relativt mange kandidater som får innpasset eksterne emner i graden sin; det gjelder alt fra ekstern ex. Phil til utvekslingsopphold. De senere år gjør også hele og delvise innpassinger av emner fra andre norske institusjoner seg gjeldende. Det andre forholdet som preger vår "kandidatfangst" er at det ikke er entydig hvilken eksamen våre kandidater har som den siste – dette fratår oss en stor del av gevinsten med automatisert "kandidatfangst". Det tredje forholdet er den relativt høye andelen sensurklager. Vitnemålsarbeidet kan ikke begynne før klagefristen er ute – det er avgjørende at alle eksamener og karakterer er "rettskraftige". I tillegg har vi en ordning som innebærer at kandidatene kan reservere seg inntil et år mot å få vitnemålet utstedt; det kaller på ytterligere kontrolltiltak i produksjonsprosessen, samt at det innebærer at kandidater fra ett og to semestre tilbake som har hatt reservasjon, nå skal aktiveres og få sitt vitnemål.

Vi har automatisert prosessene både for "kandidatfangst" og kvalitetskontroll så langt det lar seg gjøre, men det kreves likevel en betydelig manuell innsats. Tatt i betraktning de meget høye

---

¹ "Forvaltningsloven § 11 a første ledd: Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold."

kvalitetskravene som stilles til nettopp vitnemål, har disse prosessene vist seg å bli tidkrevende. I vårsemesteret i år er dessuten studieseksjonen sterkt preget av permisjonsfravær blant sentralt, erfarent personell.

Virkning av den foreslåtte endringen:

Ulempen med lengre behandlingstid for vitnemål er det åpenbare at studentene må vente lenger på vitnemålet sitt. Ventetid utover en måned før en henvendelse besvares, krever etter forvaltningsloven § 11 a tredje ledd, at det gis foreløpig svar. Dette er et tungt argument, og har vært årsaken til at vi har satset så vidt tungt som vi har, på å få ut vitnemålene innen fire uker. Studentene kan imidlertid få utstedt en bekreftelse på oppnådd grad hvis de ønsker det – den får de på dagen eller med få dagers ventetid. Vi er ikke kjent med noen tilfeller av at arbeidsgivere ikke har akseptert en slik bekreftelse. En slik bekreftelse, sammen med gyldig karakterutskrift, godkjennes også for at kandidaten kan starte sitt virke som advokatfullmektig. Dette innebærer at realiteten i ulempen for studentene reduseres betraktelig. En slik bekreftelse innebærer at vedtaket om grad er formidlet til studenten – et vesentlig hensyn bak saksbehandlingsfristen er ivaretatt, selv om den spesielle *formen* som vitnemålet representerer, ennå ikke foreligger. At slik bekreftelse utstedes må innebære at fristargumentet fra forvaltningsloven får mindre vekt for selve vitnemålet. Det skal også nevnes at utgangspunktet for fristen i våre Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen er "siste sensur", mens utgangspunktet i forvaltningsloven er "en henvendelse". Disse to er ikke sammenfallende i tid – studentens henvendelse om vitnemål kan komme både før og etter at siste sensur er falt – noen ganger kommer den ikke i det hele tatt. (Vitnemål skal likevel skrives ut, jfr. Universitets- og høyskoleloven § 3-11 nr 1.)

Fordelen med lengre behandlingstid er at vi kan sikre gode rutiner både for å sette sammen graden og produsere vitnemålet, og for å kvalitetssikre alle sider ved prosessen. (Det er ikke bare selve graden som skal være riktig – det stilles selvsagt også krav til utforming og oppstilling i dette viktige dokumentet.) Videre innebærer det at øvrig saksbehandling i mindre grad blir skadelidende.

Våren 2012 er i tillegg behovet for forlenget frist helt akutt: På grunn av permisjoner blant sentrale, erfarne medarbeidere, ser vi det ikke som gjennomførbart å utstede alle vitnemålene innen fire uker fra bestilling foreligger.

På denne bakgrunnen foreslås at fristen for å utstede vitnemål økes fra fire til åtte uker, og det gjøres tilsvarende endring i § 6-1 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen.

Vedtaksforslag:

§ 6-1 nr 1 andre ledd skal lyde slik:

En student som oppfyller krav til grad må det semesteret vedkommende oppfyller kravet fylle ut skjemaet "Bestilling av vitnemål" innen 10. desember i høstsemesteret og 1. juni i vårsemesteret, jf. likevel reglene om reservasjon i tredje avsnitt nedenfor. Vitnemål utstedes innen ~~fire~~ åtte uker etter at siste sensur i graden har falt.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 38-11/12**Endring av emnebeskrivelse JUS277-2-A Introduction to Copyright Law og JUS277-2-B International Copyright Law – eksamensordning.**

Til: SU

Fra: Studieseksjonen (NAGU/PEH)

JUS277-2-A og JUS277-2-B. Opphør av eksamen i semester uten undervisning.

Saken gjelder de to engelskspråklige spesialemnene i opphavsrett, og det foreslås at de får unntak fra regelen om at eksamen holdes også i semester uten undervisning.

Bakgrunn:

Den alminnelige regelen om eksamenstider i spesialemnener går fram av fakultetets utfyllende regler:

§ 3-4 Kontinuasjoneksamen og frivillig gjentak

(..)

2. For studenter på spesialemnener gjelder følgende:

(..)

b) Eksamen avholdes det semesteret det har vært undervisning, og semesteret etter. Unntak gjøres for emner som har eksamensformen integrert i undervisningen. Slikt unntak går fram av emnebeskrivelsen.

c) Det avholdes som hovedregel ikke kontinuasjoneksamen i spesialemnener. Unntak framgår av emnebeskrivelsen

Disse to emnene har undervisning i vårsemesteret. Den emneansvarlige, professor Bernt Hugenholz, har ved flere anledninger henvendt seg til administrasjonen og fakultetsledelsen, og bedt om et unntak i samsvar med punkt b) i sitatet ovenfor. Dette ble første gang behandlet i SU i januar 2011 (sak 3/10-11), da utvalget av slo. I saksforelegget het det den gang:

Ettersom prøvingsformen for de to spesialemnene er en avsluttende skriftlig skoleeksamen alene, er det studieseksjonens vurdering av å avskjære eksamensadgangen i mellomliggende semester vil være i strid med studieplanen.

Dette fikk tilslutning i SU.

Den emneansvarlige har igjen henvendt seg og anmodet om ny behandling av spørsmålet.

Administrasjonen har i den forbindelse undersøkt i hvilken grad det melder seg eksamenskandidater om høsten, og om de møter fram og fullfører. Resultatet er:

2007 og 2008: Ingen oppmeldte. (Den gang het emnet JUS341, og det var bare ett emne.)

2009 og 2010: Ingen oppmeldte.

2011: 10 oppmeldte, 1 frammøtt, ingen fullførte.

Fordi den emneansvarlige legger stor vekt på saken, og fordi historikken viser det den viser, antar administrasjonen at det kan være grunn til å endre syn i forhold til SU-saken fra januar 2011.

Med den historikken som foreligger, synes det lite sannsynlig at det vil bli etterspørsel etter kontinuasjoneksamen, men dersom det likevel skulle skje at en kandidat stryker, eller pga. sykdom er ute av stand til å møte eller fullføre, vil det være mulig å lage en ad hoc-løsning, f.eks. slik at det holdes en eksamen i «konteuken» i august.

Dagens emnebeskrivelser lyder slik:

Exam each semester.

Foreslått endring:

Exam in teaching semesters only.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 39-11/12

JUS122 Erstatningsrett – ny kursansvarlig

Til og med studieåret 2011/2012 har Knut Martin Tande vært kursansvarlig for JUS122 Erstatningsrett. Hensynet til hans øvrige gjøremål – både med andre kursansvar og med oppgaver som prodekan for undervisning, tilsier at han ønsker å si fra seg kursansvaret i JUS122 Erstatningsrett. Dette anses uproblematisk ettersom Bjarte Askeland er i ferd med å avslutte sitt prosjekt, og vil kunne ta over rollen – han har også tidligere vært kursansvarlig for JUS122 Erstatningsrett.

I tillegg er Anne Marie F Anfinsen kursansvarlig for JUS122 Erstatningsrett og hun fortsetter sammen med Askeland.

Vedtaksforslag:

Professor Bjarte Askeland erstatter førsteamanuensis Knut Martin Tande som kursansvarlig for JUS122 Skadebot fra og med H13.

[Tilbake til saklisten](#)